

5. Odpoveď podpredsedníčky vlády a ministerky hospodárstva Slovenskej republiky Denisy Sakovej na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Beáty Jurík podanú 1. októbra 2025 vo veci právnej analýzy o dopadoch odstihnutia sa od ruského plynu

DENISA SAKOVÁ
PODPREDSEDNÍČKA VLÁDY
A MINISTERKA HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

KANCELÁRIA NR SR PODATEĽŇA		
Došlo: 31 -10- 2025		
Číslo záznamu: 22110	Číslo spisu: 111-005-1096/2025-295	
Listy: 2	Prílohy: 1/6	Vybavuje:

Bratislava 30. októbra 2025
Číslo: 29186/2025-4120-74810

Vážená pani poslankyňa,

v zmysle § 130 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov si Vám dovoľujem zaslať odpoveď na Vašu interpeláciu z 1. októbra 2025.

Na úvod si Vás dovoľujem informovať, že návrh nariadenia EÚ o ukončení dovozov ruského zemného plynu, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a zmene nariadenia 2017/1938 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu (tzv. „RePowerEU“) je v súčasnosti predmetom legislatívneho procesu EÚ, pričom na jeho finálnom znení sa musia dohodnúť členské štáty (Rada EÚ) a Európsky parlament.

Rada EÚ dosiahla dohodu na všeobecnom smerovaní Rady na rokovaní Rady TTE-Energetika dňa 20. októbra 2025. Európsky parlament schválil svoju pozíciu dňa 16. októbra 2025 a čoskoro sa tak začnú trialógy s cieľom dosiahnuť finálne znenie textu. Prijatie nariadenia RePowerEU patrí medzi priority dánskeho predsedníctva v Rade EÚ a dá sa predpokladať, že bude schválené ešte do konca roka 2025.

Z pohľadu záujmov Slovenskej republiky považujem za kľúčové zachovať znenie všeobecného smerovania Rady v nasledovných oblastiach:

- zachovať časový rámec ukončenia dodávok ruského plynu na základe dlhodobých kontraktov od 1. 1. 2028;
- zachovať výnimky pre vnútrozemské krajiny a pre krátkodobé/spotové obchody previazané na dlhodobé kontrakty vrátane možností dodatkov o zmene dodacieho bodu a znížení ceny;
- zachovať suspenzačnú klauzulu.

V prílohe listu si Vám dovoľujem zaslať schválené predbežné stanovisko SR k návrhu nariadenia.

Súčasne by som Vás rada informovala, že právna analýza k možným rizikám a právnym dopadom arbitráží a rovnako aj predbežné hrubé vyčíslenie dopadov nariadenia na Slovenskú republiku je k nahliadnutiu na Ministerstve hospodárstva SR vzhľadom na prísne dôverný charakter týchto dokumentov a obchodné tajomstvo.

S pozdravom

Príloha: 1

Vážená pani
Beáta Jurík
poslankyňa
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:

Richard Raši
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

I. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Názov

Návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1938

2. Číslo a dátum zverejnenia dokumentu EK

COM(2025) 828, 17.06.2025

3. Gestor

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

4. Spolugestor/i

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

5. Stupeň dôležitosti návrhu

V

6. Časový priebeh rozhodovacieho procesu v EÚ

DK PRES deklarovalo zámer rýchleho postupu v Rade EÚ s cieľom dosiahnuť dohodu na všeobecnom smerovaní Rady v októbri a následne začať a podľa pozícií EP prípadne aj ukončiť rokovania s EP do konca roka.

7. Druh rozhodovacieho procesu v EÚ

Riadny legislatívny postup

8. Stručné zhrnutie obsahu a cieľa návrhu

Návrh nariadenia ustanovuje zákaz dovozu RU zemného plynu cez plynovody aj skvapalneného zemného plynu (LNG) z RU od 1. januára 2026. Návrh zároveň umožňuje výnimky zo zákazu účinného od 1. januára 2026. V prípade krátkodobých zmlúv o dodávke uzatvorených pred 17. júnom 2025 sa zákaz uplatní až od 17. júna 2026. V prípade dlhodobých zmlúv uzatvorených pred 17. júnom 2025 sa zákaz začne uplatňovať od 1. januára 2028. Objem plynu, na ktorý sa vzťahuje prechodné obdobie, je obmedzený na množstvá dohodnuté v zmluvách. Návrh zároveň definuje výnimku pre krátkodobé obchody s RU plynom, ktoré sú potrebné pre realizáciu dlhodobých zmlúv vnútrozemských ČŠ. Pre tieto obchody sa zákaz začne uplatňovať od 1. januára 2028. Zároveň návrh zavádza povinnosť pre ČŠ vypracovať národné diverzifikačné plány pre ropu a plyn do 1. marca 2026.

9. Súlad so zásadou subsidiarity

Právnym základom nariadenia je článok 207 ZFEÚ upravujúci spoločnú obchodnú politiku v kombinácii s článkom 194 ZFEÚ o energetickej politike. Podľa odôvodnenia v návrhu je spoločná obchodná politika v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. e) ZFEÚ definovaná ako výlučná právomoc Únie, preto sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

Ostatné opatrenia v navrhovanom nariadení týkajúce sa zemného plynu, ktoré sa majú prijať podľa článku 194 ods. 2 ZFEÚ, ako napríklad (i) predkladanie relevantných informácií dovozcami zemného plynu a výmena týchto informácií medzi príslušnými vnútroštátnymi

orgánmi v členských štátoch a Komisiou, (ii) vypracovanie diverzifikačných plánov členských štátov na postupné ukončenie dovozu ruského zemného plynu a (iii) zvýšenie transparentnosti zmlúv o dodávkach ruského zemného plynu, sú nevyhnutné pre účinné vykonávanie zákazu dovozu ruského zemného plynu do EÚ. To isté platí pre vypracovanie a monitorovanie národných diverzifikačných plánov pre ropu, ktoré sa majú prijať aj podľa článku 194 ods. 2 ZFEÚ a ktoré je potrebné koordinovať na úrovni Únie, aby sa dosiahol cieľ postupného ukončenia dovozu ruskej ropy účinným a koordinovaným spôsobom.

II. STANOVISKO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Zhodnotenie vplyvu návrhu na Slovenskú republiku

Návrh nariadenia bude mať významné vplyvy na SR vo viacerých oblastiach. Ide predovšetkým o dopady na ceny plynu, konkurencieschopnosť SR či možný vplyv na bezpečnosť dodávok plynu a ropy. Predpokladá sa, že celkový okamžitý hospodársky vplyv nariadenia na slovenský trh s plynom by mohol dosiahnuť až 0,5 mld. eur ročne. Ďalšie obmedzovanie ruských dodávok do Európy tak môže vytvárať výrazný tlak na ceny plynu aj elektriny. Znížená flexibilita dodávok, spolu so zvýšenou citlivosťou na geopolitický vývoj ovplyvňujúci dodávky LNG, pravdepodobne povedie k trvalo vysokej cenovej volatilitě.

Zákaz jednej alternatívy bude znamenať väčšiu závislosť na inom zdroji, čo je opakom plnenia cieľov diverzifikácie a bráni schopnosti Európy zabezpečiť nižšie ceny energií pre priemyselných a ďalších spotrebiteľov. Vzhľadom na spomínaný geopolitický vývoj (napr. na území Stredného Východu), ktorý môže ovplyvniť dostupnosť dostatočných objemov skvapalneného plynu (LNG) na globálnej úrovni, je preto okrem cenovej volatility nezanedbateľné aj riziko prípadného ohrozenia energetickej bezpečnosti EÚ.

V návrhu chýbajú konkrétne nástroje na zabezpečenie toho, aby vnútrozemské štáty neboli jeho prijatím znevýhodnené v dôsledku vyšších cenových nákladov na prepravu plynu, ako aj vyššej cenovej volatility na trhu s plynom. V nariadení absentuje zmienka o primeraných a včasných kompenzáciách za finančné straty (na úrovni zasiahnutých subjektov) spôsobené implementáciou opatrení z nariadenia.

Sprievodný dokument útvarov Komisie (2025) 830 vyhodnocuje dopady navrhovaného nariadenia. Opatreniam navrhovaným v nariadení však nepredchádzala dostatočne dôkladná analýza a hodnotenie ich potenciálnych ekonomických, právnych, bezpečnostných a technických dôsledkov v porovnaní s predpokladanými prínosmi. Je preto potrebná detailnejšia analýza dopadov, ktorá by poskytovala odpovede na nasledovné otázky:

- očakávaný vývoj dopytu po plyne v najbližších rokoch aj vzhľadom na vývoj spotreby plynu na Ukrajine;
- zadefinovanie dopadov, najmä na krajiny strednej Európy, zvýšenej spotreby plynu na Ukrajine, ktorú je možné očakávať po ukončení vojnového konfliktu;
- očakávaný cenový vývoj predovšetkým v krajinách strednej Európy v porovnaní so zvyškom Európy. Významnú rolu pritom zohráva zvýšená volatilita cien spôsobená zákazom alebo výrazným obmedzením dovozu ruského plynu. Dôležité je tiež zohľadniť výsledky analýzy citlivosti (*sensitivity analysis*), ktorá by zohľadnila, ako môže trh reagovať na prípadné výpadky iných zdrojov (napr. LNG, OZE) alebo náhle zvýšenie spotreby v dôsledku nepriaznivých poveternostných podmienok či oživenia hospodárskej

aktivity. Tieto faktory môžu viesť k zásadným regionálnym rozdielom v cenách energií a zvýšiť tlak na konkurencieschopnosť priemyslu v regióne;

- dopad cenového vývoja na konkurencieschopnosť EÚ voči ostatným ekonomicky vyspelým častiam sveta;
- detailné vyčíslenie dopadov zavedenia zákazu dovozu ruského plynu, s vyčíslením ekonomických dopadov na priemysel ako taký.

V rámci vyššie uvedenej analýzy dopadov je vhodné spracovať analýzu nákladov na prepravné poplatky naprieč celou EÚ pri dovoze plynu jednotlivými členskými štátmi z miest, kde tento plyn vstupuje do prepravnej siete, ktorá by porovnávala stav pred zastavením dovozu plynu z Ruskej federácie a predpokladaný stav po zastavení dovozu ruského plynu, tzn. s obmedzenými zdrojmi plynu a presmerovaní dovozu plynu členských štátov z dostupných alternatívnych zdrojov plynu.

2. Pozícia Slovenskej republiky

Predbežné stanovisko sa predkladá na skrátené medzirezortné pripomienkové konanie vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle príslušných procesov je ho potrebné zaslať do Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre európske záležitosti do 4 týždňov od zverejnenia návrhu.

Pri vypracovaní predbežného stanoviska boli konzultované relevantné asociácie a hospodárske subjekty (Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR, Republiková únia zamestnávateľov, Asociácia priemyselných zväzov a dopravy, Klub 500, Slovenský plynárenský priemysel, a.s., eustream, a.s., SLOVNAFT, a.s. a TRANSPETROL, a.s.), rovnako ako Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo financií SR a Finančné riaditeľstvo SR.

SR má pretrvávajúce výhrady, pokiaľ ide o očakávané negatívne dopady na energetickú bezpečnosť a ceny energií, s následným oslabením konkurencieschopnosti dotknutých ČŠ, ako aj celej EÚ. Výhrady rovnako pretrvávajú voči nedostatočnému posúdeniu negatívnych dopadov, napríklad pri odôvodnení proporcionality. Ako spornú taktiež vnímame vykonateľnosť niektorých konkrétnych opatrení, napr. v colnej oblasti, kde by bolo žiaduce poskytnutie presných usmernení zo strany EK. Je nutné zabezpečiť právnu istotu, vhodné finančné, právne a regulačné riešenia pre energetické spoločnosti, najmä tie, ktoré majú záväzky vyplývajúce z dlhodobých zmlúv, ako aj spoľahlivé záruky pre ČŠ týkajúce sa ich energetickej bezpečnosti.

V kontexte potenciálnych arbitrážnych konaní, ktoré hrozia v prípade prerušenia plnenia existujúcich zmluvných povinností zo strany odberateľa plynu, je potrebné, aby EK preskúmala možnosť zavedenia záručného/kompenzačného mechanizmu pokrývajúceho náklady na súdne spory a akékoľvek škody vyplývajúce z arbitrážnych rozhodnutí. Doložka o preskúmaní (*review clause*) by mala umožniť zohľadnenie neustále sa meniaceho geopolitického kontextu a súvisiacu situáciu na globálnom trhu s plynom.

Ako už bolo uvedené vyššie, návrh nariadenia neobsahuje žiadny finančný mechanizmus, ktorý by riešil situáciu najviac postihnutých predovšetkým vnútrozemských štátov, ktoré historicky využívali dodávky zemného plynu z Ruska.

SR navrhuje uplatniť výnimku pre členský štát z uplatnenia nariadenia v prípade, ak analýza dopadov zavedenia zákazu dovozu ruského plynu, s vyčíslením ekonomických dopadov preukáže, že hrozia pre členský štát značné hospodárske škody z dôvodu zvýšenia cien plynu pre zabezpečenie dodávok plynu pre odberateľov plynu, vrátane zvýšenia prepravných poplatkov, či už formou uplatnenia výnimky pre členský štát pri aplikácii nariadenia alebo zavedením prechodného obdobia platnosti nariadenia pre dotknutý členský štát.

SR navrhuje niekoľko zmien v texte, ktoré sa týkajú dlhodobých kontraktov, resp. dodatkov k týmto kontraktom. Primárnym zámerom je možnosť využívať kontrakt na dodávku plynu do skončenia jeho platnosti. Úplný zákaz takýchto dodatkov by mohol mať negatívne dôsledky napr. v súvislosti s cenami, ktoré často bývajú predmetom takýchto dodatkov. Ako minimálnu požiadavku navrhujeme aby dodatky k dlhodobým zmluvám, pri ktorých nedochádza k navýšeniu dodávaných množstiev boli povolené. Zároveň navrhujeme zosúladiť platnosť výnimky pre krátkodobé zmluvy s platnosťou výnimky pre dlhodobé zmluvy pre prípady, že krátkodobá zmluva slúži zabezpečenie plnenia dlhobodej zmluvy dodávateľom.

V oblasti ropy je potrebné poukázať na skutočnosť, že vykonateľnosť nariadenia závisí od množstva opatrení, predovšetkým v oblasti infraštruktúry či prepravných poplatkov, na ktoré nemá SR žiadny priamy vplyv. Plná kapacita ropovodu Adria, ktorý by sa mal stať alternatívnou trasou, zatiaľ nebola dostatočne dlho testovaná, a predtým, než sa pristúpi k nahradeniu RU ropy, je nutné takéto testovanie uskutočniť, inak existuje vážne riziko ohrozenia energetickej bezpečnosti.

SR navrhuje doplniť ustanovenie, ktoré (podobne ako ustanovenie v článku 15) v prípade zemného plynu umožňuje členským štátom dočasne pozastaviť vykonávanie národného diverzifikačného plánu v prípade faktorov, ktoré vážne ohrozujú bezpečnosť dodávok.

Na doplnenie uvádzame, že opatrenia navrhované v návrhu nariadenia svojou povahou pripomínajú sankcie namierené voči konkrétnej krajine, ktoré sa prijímajú jednomyselnosťou. Zvolenie článku 207 ako právneho základu preto v tomto kontexte považujeme za problematické. Z hľadiska reálneho obsahu opatrení existuje riziko, že tieto budú zasahovať do kompetencií členských štátov podľa článku 194 ods. 2 poslednej vety ZFEÚ – právo členských štátov určiť podmienky pre využívanie svojich energetických zdrojov, jeho voľba medzi rôznymi zdrojmi energie a všeobecná štruktúra jeho zásobovania. To zároveň otvára otázku súladu návrhu nariadenia so zásadou subsidiarity. Doteraz uvedené poukazuje na neprimeranosť regulačného zásahu voči zamýšľanému cieľu – t. j. zabezpečiť jednotnú reakciu na geopolitické riziká. SR má výhrady k odôvodneniu proporcionality, podľa ktorého navrhované opatrenia „nespôsobujú podnikom a členským štátom žiadnu záťaž, ktorá by nebola úmerná týmto cieľom.“

Analýza jednotlivých ustanovení predkladaného návrhu

Preambula

Návrh nariadenia sa ustanovuje najmä podľa článku 194 odsek 2 a článku 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Stanovisko SR:

SR má pochybnosti o zvolení právneho základu pre návrh nariadenia, keďže prijaté opatrenia – zákaz dovozu plynu z RF majú charakter podobný sankcii. Navrhujeme preto požiadať Právny servis Rady o preskúmanie právneho základu návrhu (článok 207 Zmluvy o EÚ).

Recitály

Hodnotia históriu vzťahu s Ruskom ako dodávateľom plynu do Únie vrátane príkladov, kedy prišlo k zníženiu či prerušeniu dodávky do jednotlivých členských štátov. Uvádzajú sa dôsledky takýchto udalostí na trh s plynom v Únii, vrátane enormného rastu cien v rokoch 2021 – 2022, ktorý bol dôsledkom postupu Ruska, pokiaľ ide o nenaplnenie kapacity zásobníkov plynu.

Popisujú opatrenia, ktorými sa má dosiahnuť cieľ nariadenia, pričom sú uvádzané výnimky počas prechodného obdobia.

Popisujú ako by mal byť nastavený systém monitoringu, keď dovozcovia budú mať povinnosť informovať colné orgány informácie, ktoré sú potrebné na určenie pôvodu a miesta vývozu do Únie.

Ustanovuje sa rozsah informácii poskytovaných dovozcami ruského plynu, aby bolo možné účinné vyhodnotenie rizík pre obchod s plynom.

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

Stanovuje sa rámec na účinné odstránenie vystavenia Únie významným rizikám pre obchod a bezpečnosť vyplývajúcim z obchodu s plynom s Ruskou federáciou.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Ustanovuje definície používané v návrhu nariadenia.

Kapitola II

Postupný zákaz dovozu zemného plynu z Ruskej federácie

Článok 3

Zákaz dovozu zemného plynu z Ruskej federácie

Ustanovuje zákaz dovozu zemného plynu z Ruskej federácie potrubného, ako aj LNG od 1. januára 2026, pokiaľ sa neuplatňujú výnimky podľa čl. 4.

Stanovisko SR:

SR bude zdôrazňovať možné negatívne dopady ukončenia dlhodobých kontraktov na dodávku plynu z RF na SR, ako aj na ďalšie krajiny regiónu. Vzhľadom na dôležitú úlohu plynu z Ruskej federácie na spotovom trhu možno očakávať negatívne vplyvy už od začiatku roka 2026.

Vo vzťahu k dlhodobým kontraktom (ktorých platnosť je možné predĺžiť podľa výnimiek v čl. 4) chýbajú v článku ustanovenia reflektujúce nutnosť pokrytia rizík a finančných nákladov spojených s arbitrážou v dôsledku predčasného ukončenia dlhodobých kontraktov. Kompenzačný, resp. záručný mechanizmus pokrývajúci takéto náklady by mal byť nevyhnutnou súčasťou návrhu nariadenia.

V návrhu tiež absentuje mechanizmus dedikovaný pre najviac ohrozené krajiny bez priameho prístupu k LNG, ktorý by kompenzoval dopady ukončenia prepravy plynu z Ruskej federácie.

Článok 4

Prechodné obdobie pre existujúce zmluvy o dodávkach

Ustanovuje 17. jún 2025 ako rozhodný dátum pre uplatňovanie výnimiek na dovoz plyn podľa krátkodobých alebo dlhodobých zmlúv. Zmluvy museli byť podpísané pred týmto dátumom. V prípade krátkodobých zmlúv sa zákaz uplatňuje od 17. júna 2026, v prípade dlhodobých zmlúv od 1. januára 2028. Zároveň nie je v rámci výnimiek možné navyšovať množstvá plynu nad zmluvne dohodnuté množstvá.

Stanovisko SR:

SR bude navrhovať, aby nebol uplatňovaný zákaz na zmeny/dodatky k zmluvám, ktoré sa netýkajú zvýšenia množstva dodávaného plynu, ale ktoré slúžia na uľahčenie vykonateľnosti kontraktu vzhľadom na podmienky meniace sa v čase.

SR bude presadzovať, aby sa výnimka pre krátkodobé zmluvy podľa ods. 2 upravila spôsobom, ktorý umožní aplikovanie tejto výnimky na vykonávanie dlhodobej zmluvy na dodávku zemného plynu z Ruskej federácie do SR.

Článok 5

Zákaz poskytovať dlhodobé služby terminálov LNG zákazníkom z Ruskej federácie.

Zakazuje sa poskytovať dlhodobé služby v rámci LNG terminálov v EÚ od 1. januára 2026 pre subjekty usadené v Rusku alebo kontrolované osobami usadenými v Rusku.

Článok 6

Prechodné obdobie pre služby terminálov LNG podľa existujúcich zmlúv

Ak boli príslušné zmluvy podpísané pred 17. júnom 2025 a neboli menené, zákaz sa uplatňuje od 1. januára 2028.

Stanovisko SR ku kapitole II:

SR bude presadzovať úpravu textu tak, aby sa zabezpečila vykonateľnosť príslušných ustanovení týkajúcich sa posudzovania kontraktov pokiaľ ide o splnenie podmienok podľa čl. 4 na prepustenie príslušných objemov zemného plynu do voľného obehu a podľa čl. 5 a 6, ktoré sa týkajú poskytovania služieb v LNG termináloch, ktorých posúdenie nie je v kompetencii colných orgánov.

Kapitola III

Predkladanie a výmena relevantných informácií

Článok 7

Predkladanie relevantných informácií dovozcami

Ustanovuje rozsah údajov, ktoré sú dovozcovia plynu povinní poskytnúť colným orgánom za účelom plnenia ustanovení článkov 3 a 4. Ustanovuje sa tiež právomoc colných orgánov požiadať o ďalšie informácie zo zmlúv okrem informácii o cene.

V prípade, že nie je možné preukázať pôvod plynu z inej krajiny, za plyn z Ruskej federácie sa považuje ten, ktorý na územie EÚ vstupuje na vymenovaných prepojediacich bodoch.

Stanovisko SR: SR žiada o vyjasnenie terminológie, tak aby bola zabezpečená jej jednoznačnosť a vykonateľnosť, ako aj zavedenie fungujúceho mechanizmu, ktorým bude možné jasne preukázať pôvod plynu.

Článok 8

Predkladanie relevantných informácií poskytovateľmi služieb terminálov LNG.

Poskytovatelia služieb LNG pre subjekty usadené v Rusku alebo kontrolované osobami usadenými v Rusku poskytujú potrebné informácie pre vykonávanie článkov 5 a 6.

Článok 9

Účinné monitorovanie

Ustanovuje sa zapojenie colných orgánov ako aj príslušných orgánov a regulačných orgánov a agentúry ACER do účinného monitorovania.

Článok 10

Výmena informácií

Stanovuje sa výmen informácií medzi colnými orgánmi a príslušnými orgánmi, regulačnými orgánmi, agentúrou ACER a Komisiou v rozsahu potrebnom na zabezpečenie účinného posúdenia toho, či sú splnené podmienky stanovené v článkoch 3 až 6.

ACER do 31. augusta 2026 a 31. augusta 2027 na základe údajov uverejní správu, v ktorej poskytne prehľad zmlúv o dodávke plynu s pôvodom v Rusku alebo priamo či nepriamo vyvážaného z Ruska a posúdi vplyv diverzifikácie na trhy s energiou.

Stanovisko SR ku kapitole III:

SR navrhne zmeny vo formulácii ustanovení týkajúcich sa predkladania a výmeny informácií tak, aby bola reflektovaná predpokladaná zmena v ustanoveniach kapitoly II a bola jasne vymedzená úloha colných a relevantných orgánov v rámci posudzovania plnenia podmienok podľa článku 4.

Kapitola IV

Národné plány diverzifikácie

Článok 11

Národné plány diverzifikácie zemného plynu

Členské štáty majú vypracovať plán diverzifikácie, v ktorom opíšu opatrenia, míľniky a potenciálne prekážky diverzifikácie svojich dodávok plynu.

Ustanovujú sa prvky, ktoré musí národný plán diverzifikácie zemného plynu obsahovať. Ide o dostupné informácie o objeme dovozu zemného plynu, ktorý pochádza z Ruskej federácie alebo sa priamo či nepriamo z Ruskej federácie vyváža; zrozumiteľný opis opatrení zavedených a plánovaných na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť takýto zemný plyn; identifikáciu akýchkoľvek potenciálnych technických, zmluvných alebo regulačných prekážok nahradenia takého zemného plynu.

Národné plány diverzifikácie sa oznamujú Komisii do 1. marca 2026.

Ustanovuje sa, že Koordinačnej skupine pre plyn sú adresované správy Komisie a členských štátov týkajúce sa národných diverzifikačných plánov.

Stanovisko SR:

SR zdôrazňuje, že identifikácia prekážok a bariér v národnom pláne musí zahŕňať aj opatrenia realizované v iných členských štátoch, ktoré budú podmienkou pre ukončenie dodávok plynu z Ruskej federácie k požadovanému termínu.

SR navrhuje doplniť aby súčasťou národných diverzifikačných plánov boli aj predpokladané kapitálové a ročné prevádzkové náklady súvisiace s ukončením prepravy plynu (nielen samotné náklady na opatrenia) – konkrétne náklady na zvýšenie prepravy plynu, samotný vplyv nákladov na cenu plynu v dôsledku rozdielu ceny na regionálnom trhu s plynom a plynárenskými hubmi v EÚ (napr. TTF).

Navrhujeme aby EK vytvorila mechanizmus, ktorý by sa týkal situácie, ak členský štát vo svojom národnom pláne diverzifikácie definuje opatrenia, ktoré počítajú s budúcimi investíciami oznámenými v inom členskom štáte. Ak by investície na území iného členského štátu neboli realizované, EK by uvedené fakty plne zohľadnila pri hodnotení realizácie národných plánov pre ukončenie dovozov ropy a plynu.

Článok 12

Národné plány diverzifikácie ropy

Ak členské štáty prijímajú dovoz ropy, ktorá má pôvod v Ruskej federácii alebo sa z Ruskej federácie priamo či nepriamo vyváža, vypracujú plán diverzifikácie s cieľom zastaviť do 1. januára 2028 dovoz takejto ropy.

Ustanovujú sa prvky, ktoré musí národný plán diverzifikácie ropy obsahovať. Ide o dostupné informácie o objeme priameho alebo nepriameho dovozu ropy z Ruska; opatrenia plánované na vnútroštátnej úrovni s cieľom nahradiť ropu, ktorá pochádza z Ruskej federácie alebo sa z Ruskej federácie priamo či nepriamo vyváža; potenciálne technické alebo regulačné prekážky nahradenia takejto ropy.

Národné plány diverzifikácie ropy sa oznamujú Komisii do 1. marca 2026.

Členské štáty informujú o pokroku Koordinačnú skupinu pre ropu.

Ak sa v národnom pláne diverzifikácie ropy identifikuje riziko, že sa možno nedosiahne cieľ postupného ukončenia dovozu ruskej ropy, Komisia môže členskému štátu vydať odporúčanie.

Stanovisko SR:

SR zdôrazňuje, že identifikácia prekážok a bariér v národnom pláne musí zahŕňať aj opatrenia realizované v iných členských štátoch, ktoré budú podmienkou pre ukončenie dodávok ropy z Ruskej federácie k požadovanému termínu. V sektore ropy je predovšetkým kľúčové zabezpečenie alternatívnej trasy ropy, keďže v prípade ukončenia prepravy ropy cez ropovod Družba sa SR stane opäť závislou na jednej prepravnej trase ropy. Podobne ako pri plyne, aj v tomto prípade by mali byť súčasťou plánu diverzifikácie informácie o kapitálových a ročných prevádzkových nákladoch plánovaných opatrení.

Kapitola V

Monitorovanie bezpečnosti dodávok plynu

Článok 13

Zmeny nariadenia (EÚ) 2017/1938

Ustanovujú sa zmeny v nariadení 2017/1938 v súvislosti s prijatím nariadenia o postupnom ukončení dovozu zemného plynu z Ruska, zlepšení monitorovania možných energetických závislostí, ktoré sa dotýkajú napr. rozsahu údajov, ktoré sa poskytujú Komisii a príslušnému orgánu.

Kapitola VI

Záverečné ustanovenia

Článok 14

Služobné tajomstvo

Ustanovuje sa dôvernosť informácii, ktoré sú prijaté, vymieňané alebo odovzdávané v rámci uplatňovania tohto nariadenia.

Pozícia SR:

Považujeme za potrebné vyjasniť uplatňovanie tohto ustanovenia v praxi, predovšetkým obmedzenia zdieľania dát (z dôvodu, že ide o obchodne citlivé informácie) a spôsobu narábania s týmito dátami.

Článok 15

Monitorovanie a preskúmanie

Ustanovuje sa, že Komisia monitoruje vývoj trhu Únie s energiou, najmä pokiaľ ide o potenciálne závislosti v súvislosti s dodávkami plynu alebo iné riziká v oblasti bezpečnosti dodávok v súvislosti s dovozom energie z Ruskej federácie. V prípade náhlych a významných zmien, ktoré vážne ohrozujú bezpečnosť dodávok jedného alebo viacerých členských štátov, môže Komisia jednému alebo viacerým členským štátom povoliť, aby dočasne pozastavili uplatňovanie celej kapitoly II nariadenia alebo jej časti.

Pozícia SR:

Navrhujeme rozšíriť možnosť prerušenia uplatňovania nariadenia nielen v prípade ohrozenia bezpečnosti dodávok z dôvodov súvisiacich s infraštruktúrou a dostupnosťou prepravných kapacít , ale aj v prípade dramatického nárastu cien plynu.

Článok 16

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

Pozícia SR:

Navrhujeme doplniť ustanovenie, na základe ktorého by bolo nariadenie preskúmané po dvoch rokoch od jeho schválenia, a to z hľadiska vplyvu zavedených opatrení na energetickú bezpečnosť, ceny energií a konkurencieschopnosť. V rámci takéhoto preskúmania by sa posudzovala tiež odôvodnenosť a proporcionalita jednotlivých opatrení vzhľadom na vývoj a ciele EÚ.

III. VPLYVY NA VYBRANÉ OBLASTI

Vybrané vplyvy materiálu				
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne	
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie	
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☒ Nie	
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
Vplyvy na životné prostredie Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	
	☐ Áno		☐ Nie	

Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne